

David Bondia Garcia

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES REFERENT A LA QUEIXA RELATIVA A L'ACTUACIÓ MUNICIPAL DAVANT LES MOLÈSTIES QUE OCASIONA L'ÚS INADEQUAT D'UN ESPAI PÚBLIC

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 30 d'agost de 2021, el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava que era veí de la plaça de la Sedeta i que, cada dia, des de primera hora del matí i fins a la matinada, alguns joves feien un ús de l'espai poc cívic. Explicava que utilitzaven les parets per fer maniobres de patinatge, feien servir *skates*, activitat que provoca sorolls, jugaven a futbol colpejant les portes de ferro de l'equipament de la Sedeta i les portes metàl·liques dels locals comercials, i feien trobades grupals, en horari nocturn, en què consumien alcohol a l'espai públic.

Manifestava que havia trucat a la Guàrdia Urbana de Barcelona (GUB) diverses vegades i que, en alguna de les intervencions, havien desallotjat la plaça, però únicament durant les restriccions horàries nocturnes.

Demanava que es prenguessin les mesures necessàries per evitar les contínues molèsties.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient estudiant els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Examinats el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se al Districte de Gràcia per tal de conèixer el tractament i les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

En data 15 de setembre de 2021, es va sol·licitar a l'organisme corresponent la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

En data 10 de gener de 2022, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa que, des de principis de l'any 2021, i a fi de fer un abordatge integral de la situació, les direccions de Llicències i Espai Públic, i Serveis a les Persones i al Territori, estan treballant coordinadament. Afegeixen que també hi col·labora la GUB, el Servei de Gestió de Conflictes, i el Servei d'Adolescents de la Sedeta.

Indiquen que els diversos àmbits en els quals està intervenint el Districte són els següents: el seguiment de les activitats per part de la GUB; les tasques de diagnòstic de la situació i intervenció del Servei de Gestió de Conflictes, i la intervenció pedagògica i dinamització infantil de la plaça, competència del Servei d'Adolescents de la Sedeta. Afegeixen que també s'estan valorant diferents alternatives per tal de minimitzar el soroll de la plaça.

A continuació, annexen un informe de la Direcció de Serveis a les Persones i al Territori del Districte de Gràcia. L'informe en qüestió exposa que, després de rebre l'estudi i la proposta del Servei de Gestió de Conflictes, han acordat algunes actuacions complementàries amb veïnat, personal tècnic i serveis que intervenen a la plaça. Assenyalen les diverses línies de treball que es proposen desenvolupar i altres que ja s'implementen, a les quals caldrà donar continuïtat. En concret, detallen les intervencions següents:

- Seguiment de les activitats de la plaça per part de la GUB i presència del cos policial quan la ciutadania ho demani.
- Diagnòstic de la situació per part del Servei de Gestió de Conflictes a l'Espai Públic, i intervenció d'aquest servei en les situacions en les quals calgui fer contenció. Afegeixen que es recuperarà el projecte de pilotes d'escuma, on s'intercanvien pilotes de cuir per unes d'escuma que eviten el soroll i els cops.
- Aprovació del pressupost per a l'ampliació del personal del Servei d'Adolescents de la Sedeta, a fi de fer intervenció pedagògica i dinamització infantil a la plaça. Assenyalen que, en aquest àmbit, el Servei de Gestió de Conflictes també hi treballarà de manera coordinada.
- Col·locació de cartells de comunicació sobre el joc de pilota a la plaça, a la part externa de les oficines de l'edifici annex a la Sedeta, en què es recordi que dins l'edifici s'està treballant.
- Activitats organitzades pel Servei d'Adolescents Sedeta, dos cops per setmana, a l'Espai Can Mariner, al costat de la plaça de Caterina Albert. Consideren que aquesta mesura afavorirà que els joves valorin, com a possible espai de joc, una plaça alternativa a la Sedeta.

CONSIDERACIONS

L'interessat exposava la situació d'incivisme i manca de respecte al veïnat per part de joves que feien ús inadequat de la plaça de la Sedeta. Segons manifestava, havia denunciat repetidament la situació, però aquesta es mantenia.

El gran pes del conflicte rau en l'ús que en fan els infants i el jovent, que juguen a pilota, practiquen amb *skates*, colpegen elements de la plaça, com ara portes metàl·liques, i provoquen impactes sonors considerables.

D'acord amb el contingut de l'informe tramès pel Districte de Gràcia, se'n desprèn que coneixen la problemàtica i que s'estan adoptant mesures per solucionar el conflicte de convivència.

David Bondia Garcia

A la plaça de la Sedeta hi conflueixen un conjunt d'equipaments públics de caire cultural i educatiu, com ara un centre cívic, on s'organitzen activitats diverses en què participen veïns i veïnes. Així mateix, el centre cívic és la seu de l'Espai Adolescent, que ofereix activitats per al jovent.

A l'illa on es troba la plaça, també hi ha una escola de primària i un institut de secundària. Per tant, la naturalesa dels equipaments i la configuració de l'espai n'afavoreixen l'ús per part d'infants i persones joves.

Segons l'interessat, gran part de les molèsties prové dels jocs de pilota i monopatins. En aquest sentit, convé recordar que **la pràctica de jocs de pilota, monopatí o similars a l'espai públic està sotmesa al principi general de respecte als altres i, en especial, de seguretat i tranquil·litat. També queda supeditada al fet que no comporti perill per als béns, serveis o instal·lacions, tant públics com privats.** Aquest principi general està recollit a l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona (art. 30). La norma prohibeix la pràctica de jocs a l'espai públic quan pertorbin els drets legítims dels veïns i veïnes i d'altres usuaris de l'espai públic.

Precisament, aquesta ordenança té com a objectiu principal preservar l'espai públic com a lloc de convivència i civisme, on totes les persones puguin desenvolupar en llibertat les seves activitats amb ple respecte a la dignitat i als drets de la ciutadania.

L'altre tipus de conducta denunciada pel ciutadà és la reunió de grups de persones joves, en horari nocturn, que consumeixen begudes alcohòliques i generen molèsties pel soroll. L'interessat exposava que la Guàrdia Urbana havia intervingut alguna vegada, durant el període de restriccions horàries nocturnes, i havia desallotjat la plaça. A l'informe que el Districte ha dirigit a la Sindicatura de Greuges, però, no es pronuncia sobre aquest aspecte.

Tot i això, entenem que, més enllà d'aquestes mesures de caràcter *securitari* esmentades pel ciutadà, **caldrà abordar el fenomen, conegut popularment com a "botellot", de forma integral, i proporcionar alternatives d'oci nocturn al jovent per tal de minimitzar aquest tipus de situacions a l'espai públic.** En aquest sentit s'ha pronunciat la Sindicatura en l'estudi "El fenomen del botellot a la ciutat de Barcelona. Perspectives des de la joventut", que ofereix una sèrie de propostes dirigides a promoure un oci saludable i segur per a les persones joves, amb l'objectiu de fer-ho compatible amb el descans del veïnat.

En definitiva, pel que fa a les molèsties que pateix el ciutadà a casa seva derivades de l'ús de la plaça de la Sedeta, l'Ajuntament ha d'actuar i ha de donar resposta per tal d'assegurar que es pugui exercir el dret a la intimitat personal i familiar, en condicions que garanteixin el dret a gaudir d'un ambient propi i reservat per desenvolupar una vida personal i familiar plena, que estigui lliure tant del coneixement com de les intromissions de tercers, tal com reconeix l'article 18 de la Constitució espanyola. Així, doncs, **cal implementar mesures que evitin els usos no permesos, i que facilitin un equilibri entre l'oci infantil i juvenil, i el descans del veïnat.**

En aquest sentit, el Districte de Gràcia ha anunciat a la Sindicatura un seguit d'accions que, en principi, haurien de fer compatible l'ús de l'espai públic i el gaudi dels drets del veïnat d'aquell indret. Ara bé, seria oportú fer un seguiment per comprovar que les mesures aplicades són suficients per evitar el tipus de conductes molestes i no autoritzades a l'espai públic, tal com estableix l'Ordenança municipal.

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta Municipal de Barcelona i el Reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació del Districte de Gràcia sembla adequada per minimitzar les molèsties derivades de l'ús de la plaça de la Sedeta, tot i que caldrà fer un seguiment per conèixer-ne l'efectivitat.**

En conseqüència, emetem la següent decisió:

- **Recomanar al Districte de Gràcia** que, conjuntament amb el veïnat, es faci una valoració sobre la implementació de les mesures anunciades, i s'informi del resultat a la Sindicatura de Greuges de Barcelona.
- **Recomanar al Districte de Gràcia** que estudiï la possibilitat d'assenyalar espais recomanats per a l'oci nocturn del jovent en ubicacions on es generin menys molèsties al veïnat, que configuri equips de mediació que facin pedagogia entre el jovent dels problemes que ocasiona la pràctica del botellot i que s'impulsin programes de lleure alternatiu amb el jovent per reduir aquest tipus d'oci nocturn a l'espai públic.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i del seu contingut s'informarà la persona interessada.

Barcelona, 22 d'abril de 2022